МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки та екології моря
(повна назва підрозділу)
Кафедра економічної політики та безпеки
(повна назва кафедри)

Код РНПД

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-
педагогічної роботи НУК
Слободян С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
CREATIVE ECONOMY AND MANAGEMENT

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни вибіркова
обов'язкова/вибіркова

мова(и) викладання українська
українська/англійська

Миколаїв – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни Креативна економіка та управління
(зазначається повна назва навчальної дисципліни)

є однією із вибіркових дисциплін для підготовки фахівців на першому (бакалаврському) рівні.
«08» 10 2024 року. – 14 с.

Розробник: Вдовиченко Л.Ю., к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ»* розглянуто на засіданні кафедри економічної політики та безпеки
Протокол №3 від «08» 10 2024 р.
Завідувач кафедри д.е.н., проф. Єфімова Г.В.

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ»* розглянуто Науково-методичною комісією факультету економіки та екології моря
Протокол №4 від «05» 11 2024 р.
Голова к.е.н., доцент Івата В.В.

Проєкт робочої програми навчальної дисципліни *«КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ»* погоджено з навчальним відділом
Начальник відділу к.т.н., проф. НУК Лабарткава А.В.

Робоча програма навчальної дисципліни *«КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ»* затверджена Навчально-методичною радою НУК
Протокол №9 від «27» 11 2024 р.
Голова НМР НУК к.т.н., доцент Слободян С.О.

© НУК, 2024
© Вдовиченко Л.Ю., 2024

ЗМІСТ

ВСТУП 4
1. Опис навчальної дисципліни 5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни 6
3. Передумови для вивчення дисципліни 6
4. Очікувані результати навчання 6
5. Програма навчальної дисципліни 6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування 8
7. Форми поточного та підсумкового контролю 10
8. Критерії оцінювання результатів навчання 12
9. Засоби навчання 12
10. Рекомендовані джерела інформації 12

ВСТУП

Анотація

Ми живемо в «інформаційній» економіці, або в «економіці знання». Однак більш суттєва істина полягає в тому, що сучасна економіка приводиться в дію людською креативністю. Саме нові ідеї, а не гроші або технології, приносять сьогодні успіх, а головне – особисте задоволення. Креативна економіка дає нове життя виробництву, послугам, торгівлі та сфері розваг. Вона змінює середовище, в якому люди хочуть жити, працювати та вчитися, де вони думають, винаходять і творять.

Креативна економіка – галузь світової економіки, що швидко розвивається. Вона динамічна в частині генерування доходів, створення робочих місць і розвитку експорту, оскільки менше прив'язана до матеріальних ресурсів.

Економіка – це не стільки точна наука, скільки сфера закономірностей, які щодня виникають у нашому житті у вигляді ціни, курсу валют, ситуацій на роботі, рішень про покупки і безлічі інших подій. Ми можемо точно вирахувати траєкторію руху небесних тіл, проте нерідко своє наступне економічне рішення передбачити не в змозі. Адже у центрі економічних знань стоїть людина.

Курс «Креативна економіка та управління» дає знання про еволюцію економічних поглядів і найсучасніші підходи XXI століття, розглядає питання економічної успішності на різних рівнях – країни, підприємства та людини. Курс побудований так, щоб було цікаво економісту і зрозуміло не економісту.

Ключові слова: креативна економіка, цифрова економіка, креативні індустрії, інвестиції, інновації, стартап, бізнес-модель, управління.

Abstract

We live in the «information» economy, or in the «knowledge economy». However, the more essential truth is that the modern economy is driven by human creativity. It is new ideas, not money or technology, that bring success today, and most importantly, personal satisfaction. The creative economy gives new life to manufacturing, services, trade and entertainment. It is changing the environment in which people want to live, work and learn, where they think, invent and create.

The creative economy is a rapidly developing branch of the global economy. It is dynamic in terms of income generation, job creation and export development, as it is less tied to material resources.

Economics is not so much an exact science as a field of regularities that arise in our daily lives in the form of prices, exchange rates, situations at work, purchasing decisions, and many other events. We can accurately calculate the trajectory of the movement of celestial bodies, but we are often unable to predict our next economic decision. After all, a person is at the center of economic knowledge.

The course «Creative economy and management» provides knowledge about the evolution of economic views and the most modern approaches of the 21st century, considers the issue of economic success at different levels – the country, the enterprise and the person. The course is structured in such a way that it is interesting to the economist and understandable to the non-economist.

Key words: creative economy, digital economy, creative industries, investment, innovation, startup, business model, management.

.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><th rowspan="2">Найменування показників</th><th rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</th><th colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</th></tr>
<tr><th>денна форма</th><th>заочна форма</th></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Галузь знань

(шифр і назва)</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 2</td><td>3-й</td><td>3-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Електронний адрес РПНД на сайті Університету ____</td><td rowspan="4">Спеціальність

(код та найменування)

Освітня програма

(найменування)</td><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>5-й</td><td>5-й</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Загальна кількість годин – 150</td><td colspan="2">Лекцій</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4 год.;
самостійної роботи студента – 6 год.</td><td rowspan="4">Освітній рівень:
перший (бакалаврський)</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>6 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>138 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю: залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю: комбінована</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни *«КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ»* є формування у студентів професійних компетентностей в секторі економіки, що базується на створенні продукту інтелектуальної діяльності з точки зору креативного підходу, в основі якого лежать творчий процес, проєктне мислення, креативна уява (моделювання), практична спрямованість.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумови для вивчення дисципліни відсутні.

4. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни **бакалавр повинен**

знати: теорії креативної економіки; інструментарій творчого підходу до вирішення інноваційних завдань; механізм розвитку креативного середовища і створення креативної організації; вибір нових форм і засобів управління інвестиціями в традиційному та інноваційному підприємництві; практичні аспекти впровадження цифрових технологій в сфері креативних індустрій; процес обґрунтування та прийняття рішень в бізнес-плануванні; захист продукту інтелектуальної власності в креативній економіці.

вміти: демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні; визначати особливості розвитку креативних індустрій; оцінювати особливості регіонального розвитку в процесі формування креативного середовища та створення креативної організації; визначати типи продукції інтелектуальної власності в креативній економіці та способи її захисту; визначати місце креативного управління в сучасній організації; демонструвати навички креативного мислення в прийнятті управлінських рішень та застосовувати методи і технології управління інноваційними командами.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Креативна економіка: становлення та розвиток.

Тема 1. Основи формування та розвитку креативної економіки [1], [2] стор. 17-33.

Тема 2. Креативні індустрії [2] стор. 50-78.

Тема 3. Формування стратегії розвитку креативного середовища міст [3].

Тема 4. Інтелектуальна власність в креативній економіці [4].

Тема 5. Глобальні тренди розвитку креативної економіки [2] стор. 118-141.

Тема 6. Сектор креативної економіки в Україні [2] стор. 281-290, 352-403.

Змістовий модуль 2. Креативна економіка і управління: традиційне та інноваційне підприємництво.

Тема 7. Управління в креативній економіці [5].

Тема 8. Організація та підприємництво в креативній економіці [6].

Тема 9. Інновації та інвестиції в креативній економіці [7].

Тема 10. Бізнес-планування в креативній економіці [8].

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	разом	у тому числі			разом	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Креативна економіка: становлення та розвиток								
Тема 1. Основи формування та розвитку креативної економіки	9	2	2	5	15	-	1	14
Тема 2. Креативні індустрії	9	2	2	5	15	1	-	14
Тема 3. Формування стратегії розвитку креативного середовища міст	18	4	4	10	15	1	-	14
Тема 4. Інтелектуальна власність в креативній економіці	18	4	4	10	15	-	1	14
Тема 5. Глобальні тренди розвитку креативної економіки	18	4	4	10	15	1	-	14
Тема 6. Сектор креативної економіки в Україні	18	4	4	10	15	-	1	14
Разом за змістовим модулем 1	*90*	*20*	*20*	*50*	*90*	*3*	*3*	*84*
Змістовий модуль 2. Креативна економіка і управління: традиційне та інноваційне підприємництво								
Тема 7. Управління в креативній економіці	14	2	2	10	15	1	-	14
Тема 8. Організація та підприємництво в креативній економіці	14	2	2	10	16	1	1	14
Тема 9. Інновації та інвестиції в креативній економіці	14	2	2	10	13	-	1	12
Тема 10. Бізнес-планування в креативній економіці	18	4	4	10	16	1	1	14
Разом за змістовим модулем 2	*60*	*10*	*10*	*40*	*60*	*3*	*3*	*54*
Усього годин	***150***	***30***	***30***	***90***	***150***	***6***	***6***	***138***
Разом за курсом	***150***	***30***	***30***	***90***	***150***	***6***	***6***	***138***

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Основи формування та розвитку креативної економіки	2	1
2	Креативні індустрії	2	-
3	Формування стратегії розвитку креативного середовища міст	4	-
4	Інтелектуальна власність в креативній економіці	4	1
5	Глобальні тренди розвитку креативної економіки	4	-
6	Сектор креативної економіки в Україні	4	1
7	Управління в креативній економіці	2	-
8	Організація та підприємництво в креативній економіці	2	1
9	Інновації та інвестиції в креативній економіці	2	1
10	Бізнес-планування в креативній економіці	4	1
	Разом	***30***	***6***

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – ***1-3 години на 1 лекцію***;
- підготовка до практичних занять – ***1-3 години на 1 заняття***;
- опрацювання кейсів – ***4-6 годин на 1 роботу***;
- підготовка до контрольних заходів – ***15-30 годин на 1 захід***.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
1	Підготовка до лекцій	15	9
2	Підготовка до практичних занять: вивчення тем курсу за списком рекомендованої літератури для виконання кейсів	15	9
3	Опрацювання кейсів	45	60
4	Підготовка до заліку	15	30
	Разом	***90***	***138***

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання:

для всіх видів занять:

- робота з літературою;
- опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольно-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;
- пояснення – словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку людського суспільства і людського мислення;
- дискусія – обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;
- диспут – цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;
- демонстрування – наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

- лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;
- бесіда – питально-відповідний метод, завдання якого – спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень;
- ілюстрування – показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх символьному зображенні за допомогою плакатів, фотографій, схем, звукозаписів тощо;

для практичних занять:

- практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків;

методи контролю і самоконтролю:

- фронтальне опитування;
- опрацювання кейсів.

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод – повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;
- проблемного викладу – постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;
- частково-пошуковий – метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв'язуючи проблемні завдання;
- дослідницький – творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

1. На практичних заняттях – кейси.
2. За весь курс – залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 до 80 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного заліку в загальній системі оцінок – ***20 балів***. Право здавати заключний залік дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше ***60 балів***. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Кількість балів	**Критерії оцінювання**
Кейси	
8	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв’язки, містить аргументовані висновки.
6	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
4	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна та заочна форми): *Модуль 1: кейси – 80 балів (10 робіт по 8 балів)*	

Заключний залік у формі есе

Критерії оцінювання есе

Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за підготовку одного есе – 10 (див. табл.).

Кількість балів	Критерії оцінювання	Вимоги
2	Знання та розуміння теоретичного матеріалу	– визначаються поняття, що розглядаються чітко та повно, наводяться відповідні приклади; – поняття, що використовуються, строго відповідають темі есе; – самостійність виконання роботи.
4	Аналіз та оцінка інформації	– грамотно застосовуються категорії аналізу; – вміло використовуються прийоми порівняння та узагальнення для аналізу взаємозв'язку явищ; – здатність пояснити альтернативні погляди на проблему та дійти до збалансованого висновку; – діапазон інформаційного простору (студент використовує велику кількість різних джерел інформації); – обґрунтовано інтерпретується текстова інформація за допомогою таблиць, графіків та діаграм; – дається особиста оцінка проблеми.
3	Побудова суджень	– ясність і чіткість викладу; – логіка структурування доказів; – висунуті тези супроводжуються грамотною аргументацією; – наводяться різні точки зору та їх особиста оцінка; – загальна форма викладу отриманих результатів та їх інтерпретації відповідає темі есе.
1	Оформлення роботи	– робота відповідає основним вимогам до оформлення та використання цитат; – дотримання лексичних, фразеологічних, граматичних та стилістичних норм української літературної мови; – оформлення тексту з повним дотриманням правил української орфографії та пунктуації; – відповідність формальним вимогам.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна та заочна форми): *Модуль 1: 20 балів за залік (2 есе по 10 балів)*		

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Опрацювання кейсів	8х10 балів = 80 балів	8х10 балів = 80 балів
Залік	20 балів	20 балів
Всього	**100**	**100**

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Денна форма		Заочна форма	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Кейс	8	Кейс	8
	Т2	Кейс	8	Кейс	8
	Т3	Кейс	8	Кейс	8
	Т4	Кейс	8	Кейс	8
	Т5	Кейс	8	Кейс	8
	Т6	Кейс	8	Кейс	8
ЗМ 2	Т7	Кейс	8	Кейс	8
	Т8	Кейс	8	Кейс	8
	Т9	Кейс	8	Кейс	8
	Т10	Кейс	8	Кейс	8
Підсумковий контроль		Залік	20	Залік	20
Сума балів			**100**		**100**

9. Засоби навчання

- комп’ютери, комп’ютерні системи та мережі;
- законодавчі та нормативно-правові акти;
- бібліотечні фонди (навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо);
- при проведенні занять за дистанційною формою навчання використовуються дистанційні платформи й інформаційно-комунікаційні технології (ZOOM Cloud Meetings, Viber, Telegram тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Креативний менеджмент. URL: https://economics.net.ua/files/archive /2012/No3-4/67-72.pdf.

2. Давимука С.А., Федулова Л.І. Креативний сектор економіки: досвід та напрями розбудови: монографія; ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України». – Львів, 2017. 528 с.

Допоміжна література

1. Богдан Літовченко. Зародження креативної школи менеджменту: ретроспективний аналіз. URL: http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/20604/1/%D0%9B%D1%96%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%91..pdf.

2. Букацелі А.В. Креативне підприємництво як ресурс економіки. *Ефективна економіка: електронне наукове фахове видання*. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2018/153.pdf.

3. Баб'ячок Р.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні – проблеми, перешкоди і можливості. URL: https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf.

4. Ткачук В.О., Обіход С.В., Свінцицька О.М. Інформаційні технології в креативній економіці: навч. посібн. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 260 с.

5. Аналітично-інформаційна довідка: розроблена за результатами воркшопу для підприємців Івано-Франківської міської територіальної громади на тему «Інновації та креативність у бізнесі», який відбувся 3 серпня 2023 року. URL: https://nung.edu.ua/sites/default/files/2023-11/%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96%D0%B4%D0%BA%D0%B0_2%20%282%29.pdf.

6. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств. URL: https://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=7ebefbc1-f78e-4797-a4c2-%20282034cce923&title=MetodichniRekomendatsiiZRozroblenniaBiznes-planuPidpriiemstv.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Про архітектурну діяльність: Закон України №687-XIV від 20.05.1999 р. URL: https://zakon. rada.gov.ua/laws/show/687-14.

2. Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції: Закон України №5450-VI від 16.10.2012 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2495450-17.

3. Про затвердження Технічного регламенту безпечності іграшок: Постанова Кабінету Міністрів України №151 від 28.02.2018 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/151- 2018-п#n13.

4. Про інвестиційну діяльність: Закон України №1560-XII від 18.09.1991 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12.

5. Про інноваційну діяльність: Закон України №40-IV від 04.07.2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15.

6. Про кінематографію: Закон України №9/98-ВР від 13.01.1998 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/9/98-вр.

7. Про культуру: Закон України №2778-VI від 14.12.2010 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/ laws/show/2778-17.

8. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України №848-VIII від 26.11.2015 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19.

9. Про рекламу: Закон України №270/96-ВР від 03.07.1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/270/96-вр.

10. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України №124-VIII від 15.01.2015 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19.

11. Креативні індустрії. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/.

12. Культурні індустрії в сучасному місті. URL: http://www.creativecities. org.ua/uk/articles/?newsid=22.

13. Програма Європейського Союзу «Культура і креативність». URL: https://www.culturepartnership.eu/opportunities.

14. Цілі сталого розвитку 2016-2030: Режим доступу: http://www.undp.org.ua.

15. Просування мобільних додатків: пошукова оптимізація. URL: https://seopult.ru/subscribe. html?id=154.

16. Govcloud: What does Govcloud mean. URL: https://www.techopedia.com/definition/28218/govcloud.

17. How Much Should Your Company Invest in Digital Marketing? URL: http://www.business2 community.com/digital-marketing/much-company-invest-digitalmarketing01022338.

18. iDigit. The fastest & easiest way of digitizing .URL: http://www.i-digit.co.uk/.

19. Mamagi. URL: http://www.flexbricks.com/new/mamagi#home.

20. The Digital Competence Framework 2.0. URL: https://ec.europa.eu/jrc/en/digcomp/digitalcompetence-framework.

21. The Fourth Industrial Revolution is here – are you ready? // Deloitte Review. – Issue 22. URL: https://www2.deloitte.com/insights/us/en/deloittereview/issue-22/industry4-0-technology-manufacturing.

22. The Top 20 Reasons Startups Fail. URL: https://www.cbinsights.com/research/startup-failurereasons-top/.

23. Why startups fail, according to their founders. URL: http://fortune.com/2014/09/25/why-startupsfail-according-to-their-founders/.